

เตลีทีวีส์

ฉบับที่ 25,027 วันเสาร์ที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2561 หน้า 21

เพิ่มผลผลิตพืชเศรษฐกิจ ด้วยแมลงเศรษฐกิจ

นางอาทิตย์ยา แสงมณี ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ เปิดเผยว่า ปัจจุบันมีการนำเอาแมลงจำพวกผึ้ง อาทิ ผึ้งพันธุ์ ผึ้งโพรง และชันโรงเข้ามาช่วยผสมเกสรพืชผลทางการเกษตร

ซึ่งจะสามารถช่วยเพิ่มทั้งปริมาณและคุณภาพผลผลิตได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งนำรังผึ้งพันธุ์เข้ามาวางในสวนลำไยเพื่อเก็บน้ำหวานในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายนของทุกปีนั้น นอกจากจะได้ น้ำหวานจากดอกลำไย

ลำไยที่ทุกปีผึ้งจะติดพอลิดและตก

จำนวนมากแล้วยังสามารถเพิ่มปริมาณการติดผลของลำไยได้มากขึ้นถึง 9 เท่า

หรือในผลไม้ชนิดอื่นอย่างลิ้นจี่ก็สามารถช่วยเพิ่มปริมาณผลผลิตได้มากถึง 2 เท่า ในเงาะสามารถเพิ่มได้มากถึง 5 เท่า เป็นต้น แต่ที่ผ่านมายังมีเกษตรกรบางรายคงมีความเชื่อผิด ๆ ที่ว่าการนำผึ้งเข้ามาเลี้ยงในพื้นที่สวนนั้นจะเป็นตัวการทำให้ดอกของไม้ผลร่วงหรือเป็นพาหะนำโรคต่าง ๆ มายังพืชผลทางการเกษตร

ซึ่งข้อมูลทางวิชาการที่มีการศึกษาอย่างเป็นทางการของส่วนงานที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมายืนยันว่าไม่ได้เป็นเช่นนั้นแต่อย่างใด ข้อเท็จจริงคือในช่วงที่พืชออกดอก หากไม่มีแมลงที่ทำหน้าที่ในการนำเกสรตัวผู้มาเจอกับเกสรตัวเมีย อย่างชนิดต่าง ๆ เข้ามาช่วยการผสมเกสรของพืชจะได้ปริมาณผลผลิตเพียงร้อยละ 40-60 เท่านั้น เพราะเกิดจากการผสมตัวเองและผสมข้ามตามธรรมชาติเท่านั้น

ทั้งนี้เนื่องจากพืชให้ผลชนิดต่าง ๆ จะติดผลหรือมีเมล็ดไว้ใช้ขยายพันธุ์ต่อไปได้จะต้องมีการผสมเกสร ต้นไม้บางชนิดเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมียอยู่ในดอกเดียวกันก็จะผสมกันเองได้ แต่ต้นไม้อีกหลายชนิดเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมียอยู่คนละดอกหรือคนละต้น จึงจำเป็นต้องอาศัยสิ่งอื่นช่วยในการผสมเกสร

ลมนับเป็นพาหะสำคัญทางธรรมชาติที่ช่วยพัดเกสรตัวผู้ไปตกบนยอดเกสรตัวเมีย แต่มากกว่า 60 เปอร์เซ็นต์ของต้นไม้ทั้งหมด อาศัยสิ่งมีชีวิตชนิดอื่นในการผสมเกสร เช่น หอยทาก

ผึ้งผสมเกสรดอกไม้พลัดสีสมบูรณ์

ลักษณะรังไม้โพรงไม้

การวางรังในสวนลำไย

เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ติดตามผลงาน

การกินน้ำหวานของผึ้งช่วยผสมเกสรได้ดีที่สุด

แมงมุม ไร นก ค้างคาวและแมลง ซึ่งแมลงเป็นสิ่งมีชีวิตที่ช่วยในการผสมเกสรดอกไม้มากที่สุด เนื่องจากแมลงจะอาศัยอาหารที่ให้โปรตีนและน้ำหวานเป็นอาหารที่ให้พลังงาน ในระหว่างที่แมลงกินน้ำหวานจากดอกไม้เกสรดอกไม้จะติดตามตัวแมลงจากดอกหนึ่งไปอีกดอกหนึ่ง ทำให้เกสรตัวผู้ได้มีโอกาสเจอกับเกสรตัวเมียแล้วเกิดการผสมพันธุ์ สำหรับผึ้งนั้นจัดว่าเป็นแมลงผสมเกสรที่สำคัญที่สุด เพราะในแต่ละเที่ยวบินที่ออกหาเกสรหรือน้ำหวาน ผึ้งจะไปที่ดอกไม้ของพืชชนิดใดชนิดหนึ่งเท่านั้น ทำให้ไม่เกิดการปะปนหรือสูญเสียของละอองเกสร ผลผลิตทางการเกษตรที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากมีผึ้งช่วยผสมเกสรนั้น เมื่อประเมินแล้วมีมูลค่าสูงกว่าน้ำผึ้งและผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากรังผึ้งเสียอีก

ปัจจุบันจึงถือว่าผลผลิตหลักจากอุตสาหกรรมเลี้ยงผึ้งมีการขยายตัวอย่างกว้างขวางและมีการส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาพันธุ์และนำผลผลิตมาแปรรูปในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าทำให้มีการเลี้ยงผึ้งในหมู่เกษตรกรอย่างกว้างขวาง

ดังนั้นจะเห็นว่าได้มีการให้บริการเช่าผึ้งเป็นรัง ๆ ไปวางไว้เป็นแห่ง ๆ ในสวนผลไม้แทบทุกชนิดในช่วงเวลาที่ดอกไม้ผลเริ่มบาน ในพื้นที่สวนผลไม้ทั่วประเทศในขณะนี้.